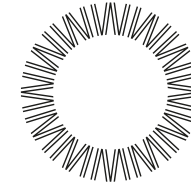

Witkowski

Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick
SKRZYPEK NA DACHU
Opera Wroclawska

OPERA
WROCLAWSKA

Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick

SKRZYPEK NA DACHU

Fiddler on the Roof

Musical w dwóch aktach /
Musical in two acts

SEZON / SEASON
2020 — 2021

DYREKCJA OPERY
WROCŁAWSKIEJ /
MANAGEMENT
OF THE WROCŁAW
OPERA

od lewej / from left:
Mariusz Kwiecień,
Halina Ołdakowska,
Bassem Akiki

REALIZATORZY / CREDITS

reżyseria / direction

Marek Weiss

dyrygent / conductor

Tomasz Szreder

scenografia i kostiumy /

set and costume design

Ryszard Kaja

choreografia / choreography

Emil Wesółowski

przygotowanie baletu / ballet master

Piotr Oleksiak

kierownictwo baletu / ballet director

Marek Prętki

kierownictwo chóru / chorus director

Anna Grabowska-Borys

adaptacja spektaklu w Operze

Wrocławskiej / performance

adaptation in the Wrocław Opera

Adam Frontczak

adaptacja choreograficzna /

choreography adaptation

Bożena Klimczak

solisci, orkiestra, chór i balet Opery

Wrocławskiej / soloists, orchestra,

chorus and ballet of the Wrocław

Opera

libretto / libretto by

Joseph Stein

prapremiera / world premiere

Broadway, 22 / 09 / 1964

premiera / premiere

Wrocław, 29 / 12 / 2012

AKT I

Mleczarz Tewje siedzi przed swoim nędznym domostwem. Na dachu gra Skrzypek z obrazów Chagalla... Tewje z tłumem mieszkańców Anatewki wykonuje wstępny temat *Tradycja*, przedstawiający mieszkańców miasteczka i ich rodzime obyczaje. Mleczarz ma kłótniawą żonę Gołdę i trzy córki. Do Gołdy przychodzi swatka, Jenta, z propozycją mariażu dla najstarszej córki, Cajtli. Upatrzył ją sobie na żonę zamożny rzeźnik, Lejzor. Ale Cajtla kocha biednego krawca, Motla, który ma nadzieję, że dorobi się własnej maszyny do szycia. Pod wpływem wizyty Jenty dziewczyny śpiewają śliczną piosenkę o swatach (*Matchmaker, Matchmaker*).

Tewje wraca do domu zmordowany. Musiał sam ciągnąć swój wózek z mlekiem, ponieważ jego koń okulał. Mleczarz zwraca się do Boga: „Stworzyłeś wielu, bardzo wielu biednych ludzi. Wiem oczywiście, że to żaden wstyd być biednym, ale taki znowu wielki zaszczyt to też nie jest”. Po czym Tewje śpiewa słynną piosenkę *If I Were a Rich Man* (*Gdybym był bogaty*), w której zastanawia się, co by szkodziło Bogu, gdyby dał mu troszeczkę pieniędzy. Żydzi zbierają się na plotki. Abram przynosi wiadomość, że z miasteczka Rajanka wysiedlono Żydów. Zjawia się Perczyk, student Uniwersytetu Kijowskiego, przedstawiciel rewolucyjnej inteligencji. Poprawia on niezbyt dokładne cytaty Tewjego, który lubuje się w przytaczaniu Biblii i Talmudu. Tewje zaprasza go na szabas i Perczyk zostaje w charakterze nauczyciela córek.

Gołda domaga się od męża, żeby rozmówił się z Lejzorem w sprawie małżeństwa z Cajtlą, co Tewje obiecuje zrobić po szabasie. W karczmie Lejzor oblewa swoje zaręczyny. Przybywa Tewje, który nie bez oporów (chciałby mieć zięcia młodszego od siebie) zgadza się na ślub Lejzora z Cajtlą. Na ulicy policjant ostrzega Tewjego, że szykuje

się pogrom. Perczyk wykłada dziewczynie swoją klasową interpretację Biblii. Między nim a jedną z córek Tewjego, Hudel, nawiązuje się nić sympatii. Tewje wraca do domu i przeprowadza z Cajtlą rozmowę na temat jej małżeństwa z Lejzorem. Widząc rozpacz córki, ustępuje. Uszczęśliwiony Motel śpiewa piosenkę o cudzie — *Miracle of Miracles*. Żeby nakłonić Gołdę do zmiany decyzji, Tewje opowiada jej w nocy swój sen: ukazała mu się rzekomo babka Cajtla, żądając, aby jej imienniczka wyszła za Motla. Następuje jedna z najzabawniejszych scen musicalu — udramatyzowany sen Tewjego. Gołda kapituluje, przerażona straszliwymi konsekwencjami ewentualnego małżeństwa córki z Lejzorem.

Wśród mieszkańców miasteczka rozchodzi się wieść o małżeństwie Cajtli z Motlem. A tymczasem rosyjski chłopak Fiedka wyraźnie ma się ku trzeciej córce Tewjego, Chawie. Przed domem Tewjego odbywa się uroczystość weselna z udziałem rabina. Wszyscy wykonują piękną pieśń o przemijaniu czasu — *Sunrise, Sunset*. W czasie zabawy pojawia się policjant ze swymi ludźmi, ale policjant lubi Tewjego i pogrom ma charakter raczej formalny. Jedynym poszkodowanym jest Perczyk, który stawiał opór władzy.

AKT II

Zaczyna się od pożegnania Hudel z Perczykiem, który w związku ze swą konspiracyjną działalnością musi wracać do Kijowa. Młodzi wiążą się słowem — Perczyk pośle w odpowiedniej chwili po swą narzeczoną. Ich piosenka *Now I Have Everything* to wzruszający dialog miłosny ludzi, którzy twierdzą, że mają już wszystko, a nawet trochę więcej — świadomość, jaki jest sens tego wszystkiego. Tewje dowiaduje się o zaręczynach Hudel i niezbyt chętnie udziela zakochanym błogostawieństwa.

Miłość... Co to jest miłość? Mleczarz zwraca się znienacka do żony z pytaniem: „Czy ty mnie kochasz?”. Zaskoczona Gołda odpowiada: „Dwadzieścia pięć lat prałam ci, gotowałam, sprzątałam, rodziłam dzieci, dołam krowę... Przez dwadzieścia pięć lat żyłam z tobą, walczyłam, głodowałam, spałam z tobą. Jeśli to nie jest miłość, to co nią jest?”. I w jednej z najpiękniejszych scen amerykańskiego teatru muzycznego małżonkowie po raz pierwszy wyznają sobie uczucie...

Po miasteczku rozchodzą się fantastyczne i coraz bardziej niesamowite wieści na temat małżeństwa Hudel z Perczykiem. Tewje odprowadza Hudel, wyjeżdżającą na Syberię, dokąd wezwał ją zesłany wyrokiem sądu Perczyk. Hudel żegna się z ojcem wzruszającą piosenką *Far from the Home Love*. Cajtla spodziewa się dziecka, co wywołuje poruszenie w miasteczku. A w dodatku Motel dorobił się własnej maszyny do szycia, która jest przedmiotem powszechnego podziwu. Niestety, radość z tego powodu przysłania decyzją Chawy, która związała się z Fiedką. Tewje, który w wielu sprawach odstąpił już od swych tradycyjnych zasad, nie może pogodzić się z odstępstwem córki. Wśród mieszkańców Anatewki rozchodzi się wieść o wysiedleniu, potwierdzona przez policjanta. Żydzi mają trzy dni na opuszczenie miasteczka. Tewje z rodziną ruszają w świat.

Streszczenie libretta na podstawie A. Marianowicza, *Przetańczyć całą noc...*, Warszawa 1979.

ACT I

Tevye, the milkman, sits in front of his house. The fiddler from Chagall's paintings plays on the roof... Tevye and other villagers perform the introductory theme *Tradition* presenting the people of Anatevka and their family customs.

The milkman has a quarrelsome wife, Golde, and three daughters. Yente, the local matchmaker, comes to Golde with a marriage proposal for her eldest daughter, Tzeitel. The suitor appears to be a wealthy butcher, Lazar. Unfortunately, Tzeitel is in love with a poor tailor, Motel, who hopes to earn enough money to buy his own sewing machine. Inspired by Yente's visit, the girls sing a beautiful song about matchmaking (*Matchmaker, Matchmaker*). Tevye comes home exhausted — his horse has gone lame and he has had to pull the milk cart himself. He addresses God: "You created many, very many poor men. Of course I know it is no shame to be poor, but it is not a great honour either". Then Tevye sings the famous song *If I Were a Rich Man* in which he wonders why God does not give him more money, since it cannot bring Him any harm. The village people gather to gossip. Abram brings the news of the expulsion of the Jewish community from the village of Rayanka. Perchik arrives, a university student from Kiev who represents revolutionary intelligence. Tevye is fond of quoting the Bible and Talmud and the newly-arrived Perchik corrects his imprecision. Tevye invites the student home for the Sabbath and Perchik becomes his daughters' tutor. Golde wants her husband to talk to Lazar about his marrying their daughter Tzeitel and Tevye agrees to do it after the Sabbath. At the inn Lazar celebrates his engagement. Tevye joins him and agrees to let the butcher marry Tzeitel. However, he gives his consent unwillingly as he would much prefer a younger son-in-law.

In the street a constable warns Tevye that there is going to be a pogrom. Perchik lectures a girl on his class interpretation of the Bible. He and Hodel, one of Tevye's daughters, develop a fondness for each other. Tevye returns home and talks with Tzeitel about her marriage to Lazar. When he sees his daughter in despair, he gives way. Happy Motel sings *Miracle of Miracles*. To change Golde's mind Tevye tells her about a dream he has had in which Tzeitel's grandmother appeared demanding that Tzeitel should marry Motel. It is here that one of the funniest scenes in the whole musical occurs: the dramatized dream. The terrified Golde also gives way.

News of the planned marriage of Tzeitel and Motel spreads through the village. In the meantime, a Russian boy, Fyedka, clearly begins to feel something for Tevye's third daughter, Chava. The wedding takes place in front of Tevye's house with the participation of a rabbi. Everybody sings *Sunrise, Sunset*, a song about the passing of time. During the celebration the constable arrives with his men, but thanks to his liking Tevye the pogrom has a rather formal character. The only victim is Perchik, who has attempted to resist the authorities.

ACT II

Act II begins with Hodel's taking leave of Perchik, who as a member of a conspiracy must return to Kiev. They become engaged and Perchik promises to send for his fiancé when the moment is right. Their song *Now I Have Everything* is a touching, amorous

dialogue between two people who think they really do now have everything, and even a little more, an awareness of the sense of it all. Tevye is displeased at the news of their engagement and rather unwillingly gives them his blessing.

Love... What is love? The milkman unexpectedly asks his wife: "Do you love me?" Surprised Golde answers: "I have been cooking, washing, cleaning, giving birth to your children and milking the cow for twenty-five years... For twenty-five years I have been living with you, struggling, starving and sleeping with you. If that is not love, then what is?" And in one of the most beautiful scenes of American musical theatre, husband and wife for the first time say that they love each other...

The fantastic and ever more remarkable news of Hodel and Perchik's wedding spreads round the village. Hodel leaves for Siberia, wishing to join the arrested Perchik there. Tevye sees her off. The girl says goodbye to her father singing the touching song *Far from the Home Love*. Tzeitel's pregnancy causes uproar in the village, while Motel buys his own sewing machine, the object of universal admiration. Sadly, the joy is diminished by Chava's eloping with Fyedka. Tevye, who has in many matters renounced his traditional principles, cannot be reconciled with his daughter's departure. Rumours of expulsion, later confirmed by the constable, spread among Anatevka's inhabitants. The Jews have three days to leave the village. Tevye and his family begin their journey.

(Antoni Marianowicz, *Przetańczyć całą noc...*, Warsaw 1979)

SPONSOR STRATEGICZNY
OPERY WROCŁAWSKIEJ /
OPERA SPONSOR

PRZYSZŁOŚĆ JEST Z MIEDZI

60 LAT
KGHM
—POLSKA MIEDŹ—

www.kghm.com

 KGHM
POLSKA MIEDŹ

Wierzymy, że przyszłość jest z miedzi! Miedź jest trwała, odporna na rdzę, doskonale przewodzi ciepło i elektryczność. To surowiec niezbędny w fotowoltaice, energetyce wiatrowej, przemyśle motoryzacyjnym, medycynie oraz innych gałęziach nowoczesnego przemysłu. KGHM to Odkrywca - Gigant - Wizjoner. Działalność wydobywczą i przetwórczą prowadzimy od 60 lat, będąc w niej globalnym liderem. Z pasją i wizją budujemy potęgę KGHM na całym świecie.

SPONSORZY I PARTNERZY / SPONSORS AND PARTNERS

INSTYTUCJA WSPÓŁPROWADZONA PRZEZ URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ORAZ
MINISTERSTWO KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I SPORTU / INSTITUTION CO-RUN BY THE MARSHAL'S
OFFICE OF LOWER SILESIA AND THE MINISTRY OF CULTURE, NATIONAL HERITAGE AND SPORT.

SPONSOR STRATEGICZNY / OPERA SPONSOR

PARTNER OPERY WROCŁAWSKIEJ / OPERA WROCŁAWSKA PARTNER

KLUB KONESERA OPERY WROCŁAWSKIEJ / CONNOISSEUR'S CLUB OF THE WROCŁAW OPERA

fotografia na str. 3 / photos on p. Jacek Krzysztof Żurek
Opera Wrocławska, ul. Świdnicka 35, 50-066 Wrocław
tel. +48 71 370 88 80 / opera@opera.wroclaw.pl

www.opera.wroclaw.pl
live.opera.wroclaw.pl

